

Deze kijkwijzer gaat over bronnen van het Hofje van Staats. In 1729 overleed handelaar IJsbrand Staats. In zijn testament stond dat er van zijn geld een hofje voor arme vrouwen gebouwd moest worden. Dit hofje werd in 1731 geopend en bestaat nog steeds.

Iedere vraag gaat over een andere bron. Kijk goed naar de bron.

Succes en veel plezier!

1. Ga naar het thema '**Hofje van Staats en Noblet**'. Na het overlijden van IJsbrand werd een inventaris gemaakt. Een inventaris is een lijst met alle spullen die iemand heeft. Bekijk de bron '**Inventaris IJsbrand Staats**'.
 - a. Wanneer is deze inventaris gemaakt?
 - b. Kijk op bladzijde 34, naar het midden van de pagina. Geloofde deze persoon in God? Waarom denk je dat?
 - c. Kijk op bladzijde 36, naar het middelste gedeelte van de pagina. Waar sliep deze persoon?
2. Er moesten klusjes gedaan worden om het gebouw schoon te houden. Bekijk de bron '**Klusrekening (arbeiders)**'.
 - a. Wanneer zijn deze twee rekeningen gemaakt?
 - b. Wie heeft deze rekeningen gemaakt? Zijn beide rekeningen door dezelfde persoon gemaakt?
 - c. Op de klusrekening van de arbeiders staan drie soorten mensen: een *baes* (de baas) en een opperman (een arbeider die zorgt dat alles op tijd af is). Wat is de derde persoon?
 - d. Op de tweede klusrekening staat een glazenwasser genoemd. Hoe vaak kwam de glazenwasser?
 - e. Welke rekening was het duurst?
3. Vrouwen die in het hofje woonden moesten zich houden aan een reglement. Een reglement is een lijst met regels. Bekijk de bron '**Reglement hofje van Staats**'.

- a. Kijk op de achterkant van bladzijde 6 (tussen bladzijde 6 en 7 in). Kun je het lezen? In het vierde stukje staat hoeveel een bewoner eenmalig moest betalen. Hoeveel moesten bewoners betalen?
 - b. Kijk op bladzijde 7. Probeer het vijfde stukje te lezen. Wat mochten bewoners *niet* doen?
4. In het begin woonden er 29 vrouwen in het hofje. In het hoofdgebouw woonde een opzichter. Bekijk de bron '**Bewonerslijst hofje van Staats**'.
 - a. Wanneer is deze bewonerslijst gemaakt?
 - b. Op welk nummer woonde Elisabeth Hoffman? Wanneer kwam zij hier wonen?
 - c. Bekijk de bron '**Bewoonster Elisabeth Hoffman**'. Waar is Elisabeth geboren?
 - d. Hoe oud was Elisabeth toen zij in woning 11 ging wonen?
5. Bekijk ook de bron '**Bewoonster Marike Vos**'.
 - a. Waar is Marike geboren?
 - b. Hoe oud was Marike toen zij in het hofje kwam wonen?
 - c. Wat was haar beroep (hint: staat op de eerste regel onder haar naam)?
6. Vrouwen bleven in het hofje wonen tot hun dood. Het hofje van Staats huurde een paar graven waarin de vrouwen begraven werden. Bekijk de bron '**Huurcontract graf (Staats)**'.
 - a. Op welke data zijn de huurcontracten ingegaan?
 - b. Waar werden de graven gehuurd?
 - c. Weet je wie de graven heeft gehuurd? Kijk naar de handtekeningen. Tip: kijk naar de namen van de regenten in **deze lijst**.
 - d. Onthoud de nummers van de graven en ga naar vraag 7.
7. Bekijk de bron '**Graven**'. De verhuurder van de graven hield alles bij in dit boek. Het boek ligt open op één van de nummers die je bij vraag 6 hebt onthouden.
 - a. Hoeveel is er betaald voor dit graf. (Hint: kijk naar de vijfde regel).
 - b. Hoe heette de vrouw die hier in 1803 werd begraven?
8. Bekijk deze '**Gravenlijst**'. Op de lijst staan de namen van overleden vrouwen en het nummer van het graf in de Janskerk. Sommige grafstenen liggen nog steeds in de Janskerk.
 - a. Rechts staan leeftijden. Wie is het oudst geworden? Wie is het jongst geworden?

KLAAR? Wat kun jij vertellen over het hofje van Staats? Vergelijk je verhaal met een klasgenoot die de kijkwijzer van het hofje van Noblet heeft gedaan.